

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Біологічний факультет
Кафедра екології

Затверджено

на засіданні кафедри екології
біологічного факультету

Львівського національного університету імені
Івана Франка
(протокол № 1 від 31. 08. 2022 р.)

Завідувач кафедри

Звенислава МАМЧУР

Силабус

із навчальної дисципліни «Екостилі в ландшафтному дизайні»,

що викладається в межах ОПП Екологія

другого (магістерського рівня)

Львів 2022

Назва курсу	Екостилі в ландшафтному дизайні
Адреса викладання курсу	вул. Саксаганського 1, 79005 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	біологічний факультет, кафедра екології
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	10 Природничі науки 101 Екологія
Викладачі курсу	Мамчур Звенислава Ігорівна, к.б.н., доцент, зав. кафедри екології https://bioweb.lnu.edu.ua/employee/mamchur-z-i
Контактна інформація викладачів	zvenyslava.mamchur@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Консультації проводяться в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю): вул. Саксаганського, 1, ауд. 201. Також проводяться онлайн консультації у консультації з використанням платформ Zoom і Teams, Moodle і в соцмережах. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладачів або ж у створеній групі соцмереж.
Сторінка курсу	https://bioweb.lnu.edu.ua/course/landshaftnyy-dyzayn-3
Інформація про курс	Курс знайомить головними засадами екологічних стилів у ландшафтному дизайні і зеленою архітектурою, використанням насаджень для оптимізації довкілля, екологічними аспектами в озелененні міст (зокрема, м. Львова), роллю ландшафтного дизайну в побудові екологічних міст.
Коротка анотація курсу	Екостилі в ландшафтному дизайні є вибірковою навчальною дисципліною, котра викладається упродовж третього семестру обсягом 4 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета курсу - ознайомлення здобувачів з основними теоретичними принципами, засадними поняттями і концепціями екологічного стилю в ландшафтному дизайні; дати поняття про зелену архітектуру, вирішення проблем озеленення урбоекосистем відповідно до Європейського зеленого курсу, навчити застосовувати знання та навички для проведення аналізу стратегій озеленення напівприродних і штучних екосистем. Цілями курсу є: 1. Сформувати систему знань про сучасні можливості екологічного стилю у ландшафтному дизайні, розуміння принципів використання насаджень для оптимізації довкілля. 2. Сформувати вміння планувати, виконувати, оформляти та представляти проекти для оптимізації довкілля за допомогою ландшафтного дизайну. 3. Сформувати вміння оґрунтовувати збереження й охорону біорізноманіття в напівприродних і штучних екосистемах.
Література для вивчення дисципліни	1. Андрусевич А. та ін. Європейський зелений курс. Можливості та загрози для України. Аналітичний документ. Ресурсно-аналітич. центр «Суспільство і довкілля». 2020. 74 с. 2. Вісім ідей для зелених міст України / авт. кол.: С. Романко, Н. Андрусевич. Київ: 350.o. 2020. 56 с. 3. Дудин Р. Б. Інтродуенти у насадженнях старовинних парків Львова // Науковий вісник НЛТУ України. 2005. Вип.15.1. С. 34–37. 4. Клименко А. В. Моніторинг стану благоустрою та озеленення міста Києва / А. В. Клименко // Науковий вісник НЛТУ України. 2017. Вип. 27 (3). С. 41–44. 5. Кузнецов С.І. Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні / С.І. Кузнецов. Ф.М. Левон, В.В. Пушкар. Київ: Компрінт, 2013. 256 с. 6. Лендрі Ч. Креативне містотворення: його сила і можливості. Харків: фоліо, 2020. 252 с. 7. Парки замість бетону: нова політика у сфері управління зеленими насадженнями / Норенко К., Куць Н., Рубель О./Львів «Манускрипт». 2016. 17с. 8. Петришин Г.П. та ін. Містобудівне проектування. Частина II: Проектування структурних елементів міста: навч. посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2017. 288 с.

9. Пушкар В. В. Ландшафтна архітектура і дизайн, фітодизайн, садово-паркове будівництво, паркознавство, декоративне рослинництво: словник-довідник термінів. К.: НАКККіМ, 2014. 298 с.
  10. Пушкар В.В. Дизайн рослинних угруповань: навчально-методичний комплекс. Київ: НАКККіМ, 2015. 88 с.
  11. Комплексна стратегія розвитку Львова 2012-2025 pp. UR [https://www8.cityadm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/0/23349f49bc91ba52c225793400489747/\\$FILE/Cesija2.pdf](https://www8.cityadm.lviv.ua/inteam/uhvaly.nsf/0/23349f49bc91ba52c225793400489747/$FILE/Cesija2.pdf).
  12. Рафал Т. Курек. Посібник з проектування переходів для тварин і заходів зі зниженням смертності фауни на дорогах. Київ, 2021. 245 с.
  13. Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 років. URL: https://loda.gov.ua/upload/users_files/22/upload/948_Strategija.pdf
  4. Страшок О. Ю., Кальбарчик Р., Жемянська М. Історичні особливості озеленення та благоустрою міста Києва // Науковий вісник НЛТУ України, 2022. 32 (2), С. 7-12.
  15. Флорида Річард. Криза урбанізму. Чому міста роблять нас нещасними. Наш формат. 2019. 320 с.
  16. Alig R. J., J.D. Kline, and M. Lichtenstein. Urbanization on the US landscape: looking ahead in the 21st century. Landscape and Urban Planning, 2004. 69: 219–234.
  17. Landry Charles. Making Great Cities. 2020. URL: <https://charleslandry.com/themes/makinggreat-cities>
  18. Philips A. Designing urban agriculture: A complete guide to the planning, design, construction, maintenance and management of edible landscapes. John Wiley & Sons, 2013.
- Додаткова**
19. Зінько Ю. Сакрально-релігійні ландшафти Західної України / Зінько Ю., Мамчур Рутинський М. // Сакральний ландшафт. Krakів – Львів, 2014. С. 85–94.
  20. Хом'як I.B. Екосистемологія: Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 235 с.
  21. Mamčur Z. Rośliny biblijne w Ogrodzie Botanicznym Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki / Zvenysława Mamčur, MariaNadraga, Andrij Prokopiw // Człowiek w Ogrodzie Pana (XX Seminarum Sacrum i Przyroda). Ojców, 2012. S. 147–150.

Інформаційні ресурси

22. Життя в стилі «еко» <https://iameco.com.ua/>
23. Європейський зелений курс <https://www.rac.org.ua/priorytety/evropeyskyy-zelenyy-kurs>
24. Ландшафтний дизайн: красиво, просто, ефектно - <http://library.kr.ua/orhus/land.html>
25. Протокол про сталій транспорт до Рамкової конвенції про охорону та сталій розвиток Карпат https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/998_576#Text [Фаховий догляд за деревами: <http://www.urban-project.lviv.ua/ua/gtz-projects/robot-a-z-gromadskistyu/documenty-gtz>
26. <https://sites.google.com/site/vegclassmethods/home>
27. [Електронний ресурс] www.sci.muni.cz/botany/juice/jc06_pub2.htm
28. [Електронний ресурс] <http://landscaper.com.ua/>
29. [Електронний ресурс] <http://mastery-of-building.org/uk/vidy-landshaftnogo-dizajna/>

Тривалість курсу	один семестр
Обсяг курсу	120 год., з яких 32 год лекцій, 16 годин практичних занять та 72 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Загальні компетентності К3 -3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). К3-7. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети Спеціальні компетенції КС-5. Здатність доводити до фахівців та нефахівців, знання та власні висновки Кс-9. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. Програмні результати ПР-8. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтuvання і висновки до фахівців і широкого загалу. ПР-14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах ПР16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов. Після завершення цього курсу здобувач буде : знати: • основні принципи екологічного стилю у ландшафтному дизайні;

	- сучасні досягнення у проектуванні, дизайні та формуванні об'єктів екологічного стилю ландшафтного дизайну - принципи, методи і засоби побудови об'єктів ландшафтного дизайну в стилі «еко»; - ризики використання інтродукованих рослин на об'єктах ландшафтного дизайну; - основні завдання Європейського зеленого курсу - нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень в оптимізації довкілля за допомогою озеленення вміти: - розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі створення та експлуатації об'єктів ландшафтного дизайну, - генерувати нові ідеї щодо екологічного стилю ландшафтного дизайну; - демонструвати розуміння основних принципів створення екопроектів з метою ревіталізації екосистем; - пропонувати інноваційні рішення з планування озеленення⁴ - організовувати та мотивувати людей до створення сучасних громадських просторів у населених пунктах; - відповідати за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах, зокрема збереження природного біорізноманіття при проектуванні в ландшафтному дизайні
Ключові слова	Екологічний стиль, ландшафтний дизайн, озеленення урбоекосистем, збереження біорізноманіття, життя в стилі «еко»
Формат курсу	Очний
	Проведення практичних занять і консультації для кращого розуміння, Електронний курс у системі Moodle (http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1352).
Теми	Схему курсу подано у таблиці нижче.
Підсумковий контроль, форма	Залік у 3 семестрі
Пререквізити	Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях та набуття компетенцій, отриманих у результаті вивчення попередніх навчальних курсів (Системний аналіз якості навколишнього середовища, Біорізноманіття й екосистемні послуги, Екоменеджмент та управління в екологічній дільноті, Стадий розвиток й екоосвітня діяльність, Екотоксикологія, підготовки курсової роботи), достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння сучасних екологічних проблем екології і охорони довкілля), достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння сучасних проблем озеленення, збереження біорізноманіття в урбоекосистемах.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	- Словесно-наочні та словесно-практичні методи навчання (лекції, розповідь, пояснення, проблемні бесіди, семінари-дискусії, презентації, доповіді, обговорення, ілюстрації, демонстрації, інформаційні технології та ресурси); - інноваційні технології та інтерактивні методи навчання (кейс-методи аналізу конкретних ситуацій, прес-конференції, мозковий штурм, робота в командах, метод проектів); - колаборативне навчання (спільні проекти і розробки); - творче індивідуальне завдання. Теми, завдання, кейси до індивідуальних завдань представлені на платформі Moodle http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1352. Консультації. Організація самостійної роботи, самоконтроль.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, загальнозважувані комп'ютерні програми, проектор, пристлади кафедральної екологічної лабораторії.
Критерії оцінювання (окрім для кожного виду навчальної діяльності)	Політика виставлення балів. Враховуються бали, отримані під час поточного оцінювання, самостійної роботи та бали підсумкового контролю, своєчасність виконання завдань. Оцінювання проводиться за 100-балльною шкалою: участь у семінарсько-практичних заняттях (30 балів). Модульний контроль (тестові завдання, кейси – 20 балів). Індивідуальні завдання (2 по 25) – 50 балів. Всього 100 балів. Враховується присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття. Недопустимим є пропуски занять без поважної причини. Академічна добросередовища: Жодні форми порушення академічної добросередовища не толеруються. Роботи здобувачів є виключно оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Списування та plagiat є недопустимі. Дослідження, презентації, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу та джерела.
Питання до заліку чи екзамену	Матеріали розміщені: http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1352

Опитування

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу надано на сайті:
<http://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=1352>

СХЕМА КУРСУ*

№	Тема занять (перелік питань)	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Сучасні екологічні стилі в ландшафтному дизайні			
1	Тема 1. Сучасні екологічні стилі в ландшафтному дизайні. Історичний огляд. <i>Практичне заняття 1. Екологічний стиль і екологічний дизайн.</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 1 – 2 год самостійна робота – 9 год	Перший тиждень
2	Тема 2. Зародження та розвиток екоурбанистичних тенденцій. Перспективи екоурбанистики в контексті сталого розвитку. <i>Практичне заняття 2. Екостилі у формуванні сучасного міського середовища.</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 2 – 2 год самостійна робота – 9 год	Другий тиждень
3	Тема 3. Екологічна архітектура й екологічне містобудування. Формування сучасного міського середовища. <i>Практичне заняття 3. Формування рекреаційної складової сучасного міського середовища.</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 3 – 2 год самостійна робота – 9 год	Третій тиждень
4	Тема 4. Поняття про екодизайн. Життя в стилі «еко». <i>Практичне заняття 3. Життя в стилі «еко».</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 4 – 2 год самостійна робота – 9 год	Четвертий тиждень
Змістовий модуль 2. Озеленення напівприродних і штучних екосистем відповідно до Європейського зеленого курсу			
5	Тема 5. Використання рослин в озелененні. Основні засади створення та догляду за насадженнями у напівприродних і штучних екосистемах. <i>Практичне заняття 5. ЛД на територіях об'єктів природно-заповідного фонду</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 5 – 2 год самостійна робота – 9 год	П'ятий тиждень
6	Тема 6. Природоорієнтовані рішення в ландшафтному дизайні. <i>Практичне заняття 6. Проектування еко-та віадуків: принципи створення та наукове обґрунтування.</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 6 – 2 год самостійна робота – 9 год	Шостий тиждень
7	Тема 7. Озеленення міст відповідно до Європейського зеленого курсу. <i>Практичне заняття 7. Можливості вирішення екологічних проблем українських міст за допомогою озеленення (світовий досвід).</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 7 – 2 год самостійна робота – 9 год	Сьомий тиждень
8	Тема 8. Використання екостилю під час редевелопменту і ревіталізації об'єктів і територій. <i>Практичне заняття 8. Використання екостилів під час редевелопменту і ревіталізації у сучасній світовій практиці.</i>	Лекція - 4 год, Практ. заняття 8 – 2 год самостійна робота – 9 год	Восьмий тиждень

Завдання для самостійного опрацювання

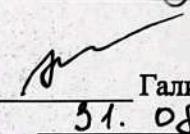
1. Сільський стиль у садово-парковому мистецтві: найголовніші ознаки і принципи побудови.
2. Композиційні особливості історичних садибно-паркових комплексів (на прикладі відомих парків України)
3. Основні композиційні риси сучасних парків міст України
4. Зелена інфраструктура міст України: нативні види, інтродуковані екзоти. Проблема інвазійності.
5. Стратегія озеленення Львова
6. Екологічний стан газонів в урбосередовищі
7. Сучасні підходи до екологізації міського середовища
8. Сучасні підходи до ландшафтного проектування об'єктів ПЗФ: ботсадів і зоологічних садів

Автор

Звенислава МАМЧУР

 «ПОГОДЖЕНО»

Голова методичної ради
біологічного факультету
Віталій ГОНЧАРЕНКО
31. 08. 2022 р.

 Гарант ОПП

Галина АНТОНЯК
31. 08 2022 р.